

به نام یزدان پاک

همه سوال های

علوم تربیتی

برنامه ریزی درسی و آموزشی

(جلد ۲)

۱۳۹۳-۱۴۰۳

تالیف و تدوین

گروه مولفین

فهرست مطالب

۷	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۹	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
	آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۳
۱۸	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۲۰	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
	آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۴
۲۹	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۳۱	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
	آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۵
۴۳	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۴۵	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
	آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۶
۶۰	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۶۲	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
	آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۸
۷۶	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۷۸	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
	آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۹
۹۰	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۹۲	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
	آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۰
۱۰۳	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۱۰۵	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
	آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۱
۱۱۵	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۱۱۷	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
	آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۲
۱۳۲	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۱۳۴	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
	آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۳
۱۵۰	مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۱۵۲	پاسخنامه مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی
۱۶۹	منابع

علوم تربیتی ۱۴۰۳

مقدمات برنامه‌ریزی آموزشی و درسی

۲۰۱. از کدام منابع داده‌های اطلاعاتی، در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری برنامه درسی استفاده می‌شود؟
(۱) نیازها و ویژگی‌های یادگیرنده، نیازها و مقتضیات جامعه و دانش و موضوعات تخصصی
(۲) یادگیری و یادگیرنده، فلسفه اجتماعی، روان‌شناسی، نظر متخصصان موضوعی، فرهنگ
(۳) فلسفه تربیتی، انسان‌شناسی فرهنگی، معرفت‌شناسی، روان‌شناسی تربیتی و دین‌شناسی
(۴) روان‌شناسی تربیتی، جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، فلسفه و زیست‌شناسی
۲۰۲. برنامه درسی مقاوم در برابر معلم (ضد معلم)، در مقابل کدام برنامه درسی قرار می‌گیرد؟
(۱) عقیم (۲) روئیدنی (۳) پنهان (۴) صریح
۲۰۳. عبارت «از دانش‌آموزان انتظار می‌رود که به کودکان افغانستانی در کلاس درس احترام بگذارند»، بیانگر کدام برنامه درسی است؟
(۱) عقیم (۲) قصدشده (۳) پنهان (۴) رسمی
۲۰۴. در برنامه درسی متعادل، به کدامیک از موارد توجه می‌شود؟
(۱) هم معلم و هم یادگیرنده (۲) محتوای متعادل
(۳) تمام عناصر به طور متعادل (۴) منابع اطلاعاتی به طور متوازن
۲۰۵. کدام مورد به درستی منظور از سیاست‌های آموزشی را بیان کرده است؟
(۱) اهداف آرمانی نظام آموزشی که در رشد شخصیت دانش‌آموزان مؤثر است.
(۲) آرمان‌های نظام آموزشی که موجب پرورش همه جانبه دانش‌آموزان است.
(۳) تصمیماتی مانند همگانی کردن آموزش که حرکت به سوی هدف‌های آموزشی متناسب را میسر می‌کند.
(۴) آرمان‌های نظام آموزشی مانند همگانی کردن آموزش و پرورش که مقدم بر هدف‌های آموزشی است.
۲۰۶. برخی از والدین بر این باور هستند که نظام آموزشی سنتی که باعث موفقیت آنها بوده است، اکنون هم می‌تواند در تربیت فرزندان آنها موفق باشد. این امر منطبق با کدام برنامه درسی است؟
(۱) پوچ (۲) اجرا شده (۳) تجربه شده (۴) رسمی
۲۰۷. در صورتی که برنامه درسی که در مرکز تهیه شده، برای استفاده در مناطق مختلف نامناسب باشد، کدام ویژگی برنامه درسی مطلوب را رعایت نکرده است؟
(۱) توازن (۲) انعطاف (۳) تناسب با مخاطب (۴) ارتباط با سایر سطوح
۲۰۸. برنامه درسی به عنوان علم، چه موقع رسمیت یافت؟
(۱) قرن بیستم و انتشار کتاب کودک و برنامه درسی دیویی
(۲) قرن نوزدهم هم‌زمان با جنبش پیشرفت‌گرایی
(۳) سال ۱۹۱۸ با انتشار کتاب برنامه درسی بابت
(۴) سال ۱۹۵۷ با پرتاب اسپوتنیک به فضا
۲۰۹. کدام ابزار، فرصت خوبی برای دانشجویان فراهم می‌سازد که آموخته‌ها و کارهای خود را برای عموم به نمایش بگذارند؟
(۱) کارپوشه (۲) روزنامه دیواری (۳) آزمونک‌ها (۴) نرم‌افزارهای شبیه‌ساز
۲۱۰. کدام اصل از اصول برنامه‌ریزی، آموزش و پرورش را فعالیتی می‌داند که به زمان نیاز دارد؟
(۱) جامعیت (۲) مداومت (۳) همبستگی (۴) توجه به جنبه‌های کیفی
۲۱۱. کدام دسته از اهداف آموزشی، برگرفته از فلسفه تعلیم و تربیت و فراتر از شرایط زمانی و مکانی است؟
(۱) خرد (۲) تفضیلی (۳) غایی (۴) کلی
۲۱۲. برنامه‌ریزی کلاس‌های چندپایه، کدام نوع برنامه‌ریزی به شمار می‌رود؟
(۱) ویژه (۲) جامع (۳) خرد (۴) کلان

۲۱۳. کدام مورد به برنامه‌ریزی آموزشی از نظر یونسکو اشاره دارد؟
 (۱) برداشتی جامع و فراگیر برای حل مسأله
 (۲) برداشتی روزآمد و مدرن از فرایند یادگیری
 (۳) برداشتی منطقی و علمی برای حل مسأله
 (۴) برداشتی دقیق و علمی از فرایند یادگیری
۲۱۴. فراهم آوردن فرصت‌های آموزشی برابر برای همه افراد، اشاره به کدام سطح اهداف آموزشی و درسی آموزش و پرورش دارد؟
 (۱) آرمان‌های جهانی
 (۲) هدف‌های کلی نظام
 (۳) هدف‌های اجرایی
 (۴) آرمان ملی
۲۱۵. عبارت «اهداف آموزشی باید فقط چیزی را که می‌خواهیم، بیان کنند»، کدام معیار تدوین هدف آموزشی را نشان می‌دهد؟
 (۱) وضوح
 (۲) اعتبار
 (۳) تناسب
 (۴) وسعت
۲۱۶. ترتیب زمانی رخدادها در تاریخ، روابط منطقی اعداد در ریاضیات و تبیین‌های علمی جهان طبیعی در علوم، بیانگر کدام مورد است؟
 (۱) منطقی درونی موضوع درسی
 (۲) انسجام درونی برنامه درسی
 (۳) انطباق درونی برنامه درسی
 (۴) ویژگی‌های درونی برنامه درسی
۲۱۷. فهرستی که در اختیار معلم قرار دارد تا با توجه به نیاز دانش‌آموزان، هدف‌های مناسب را انتخاب کند، چه نام دارد؟
 (۱) هدف‌های رفتاری
 (۲) کارپوشه
 (۳) جدول هدف-محتوا
 (۴) فهرست واریسی
۲۱۸. «رویه‌ها، تصورات، هدف‌ها و باورها»، جزو کدام بخش در الگوی «دکرواکر» است؟
 (۱) اجرا (administration)
 (۲) طرح (design)
 (۳) شور و بررسی (deliberation)
 (۴) سکو (platform)
۲۱۹. منبع اصلی محتوا در برنامه درسی متصاعد شونده، (رویدنی)، کدام مورد است؟
 (۱) نیازها و علایق معلمان
 (۲) نیازهای جامعه
 (۳) نیازها و علایق یادگیرندگان
 (۴) دیدگاه‌های متخصصان موضوعی
۲۲۰. عبارت «کاربرد کرم ابریشم در آزمایشگاه‌های ژاپن، مساوی با کاربرد مگس میوه در آمریکا است»، کدام ویژگی برنامه درسی را بیان می‌کند؟
 (۱) سازگارسازی برنامه درسی
 (۲) متعادل کردن برنامه درسی
 (۳) کاربرد مواد و منابع آموزشی
 (۴) انتقال برنامه درسی

۲۰۱. گزینه ۱)

این گزینه به درستی منابع اصلی داده‌های اطلاعاتی مورد استفاده در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری برنامه درسی را معرفی می‌کند. دلایل این امر به شرح زیر است:

۱. اهمیت هر منبع:

- نیازها و ویژگی‌های یادگیرنده: برنامه درسی باید برای پاسخگویی به نیازها و علایق منحصر به فرد هر دانش‌آموز طراحی شود. این نیازها و علایق می‌توانند از طریق مطالعات نیازسنجی، مصاحبه با دانش‌آموزان و معلمان و بررسی داده‌های عملکردی شناسایی شوند.
- نیازها و مقتضیات جامعه: برنامه درسی باید دانش‌آموزان را برای مشارکت مؤثر در جامعه آماده کند. این امر مستلزم توجه به نیازها و مقتضیات جامعه، مانند بازار کار، مسائل اجتماعی و فرهنگی و پیشرفت‌های تکنولوژیکی است.
- دانش و موضوعات تخصصی: برنامه درسی باید دانش و مهارت‌های لازم در هر رشته تحصیلی را به دانش‌آموزان ارائه دهد. این دانش و مهارت‌ها توسط متخصصان موضوعی تعیین می‌شوند.

۲. ارتباط با یکدیگر:

- این سه منبع به طور جدایی‌ناپذیری با یکدیگر مرتبط هستند.
- نیازها و ویژگی‌های یادگیرنده و نیازها و مقتضیات جامعه، زمینه را برای تعیین محتوای برنامه درسی فراهم می‌کنند.
- دانش و موضوعات تخصصی، محتوای برنامه درسی را تشکیل می‌دهند.

۳. مثال:

- فرض کنید که در حال طراحی برنامه درسی برای درس علوم اجتماعی هستید.
- شما باید نیازها و علایق دانش‌آموزان خود را در نظر بگیرید.
- همچنین باید به نیازها و مقتضیات جامعه، مانند اهمیت درک مسائل جهانی و آمادگی برای مشارکت در فرایندهای دموکراتیک توجه کنید.
- در نهایت، شما باید محتوای برنامه درسی را بر اساس دانش و موضوعات تخصصی علوم اجتماعی، مانند تاریخ، جغرافیا، علوم سیاسی و اقتصاد، طراحی کنید.

۴. تمایز از سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌های ۲، ۳ و ۴، برخی از منابع مهم داده‌های اطلاعاتی مورد استفاده در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری برنامه درسی را شامل می‌شوند، اما جامع نیستند.
- گزینه ۲: این گزینه بر منابع مربوط به یادگیری و یادگیرنده تمرکز دارد، اما به نیازهای جامعه و دانش و موضوعات تخصصی توجه نمی‌کند.

گزینه ۳: این گزینه بر منابع مربوط به فلسفه و علوم انسانی تمرکز دارد، اما به نیازهای یادگیرنده و جامعه توجه نمی‌کند.

گزینه ۴: این گزینه بر منابع مربوط به علوم پایه تمرکز دارد، اما به نیازهای یادگیرنده، جامعه و علوم انسانی توجه نمی‌کند.

تحلیل دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲:

- این گزینه بر منابع مهمی مانند روان‌شناسی، فلسفه اجتماعی و فرهنگ تأکید می‌کند که در توسعه برنامه درسی نقش دارند.
- با این حال، این گزینه به تنهایی برای ارائه یک تصویر کامل از منابع داده‌های اطلاعاتی مورد استفاده در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری برنامه درسی کافی نیست.

گزینه ۳:

- این گزینه بر منابع مهمی مانند فلسفه تربیتی، انسان‌شناسی فرهنگی، معرفت‌شناسی و دین‌شناسی تأکید می‌کند که بنیان‌های نظری برنامه درسی را تشکیل می‌دهند.
- با این حال، این گزینه به تنهایی برای ارائه یک تصویر کامل از منابع داده‌های اطلاعاتی مورد استفاده در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری برنامه درسی کافی نیست.

گزینه ۴:

- این گزینه بر منابع مهمی مانند روان‌شناسی تربیتی، جامعه‌شناسی آموزش و پرورش و زیست‌شناسی تأکید می‌کند که در درک یادگیری و رشد انسان نقش دارند.

- با این حال، این گزینه به تنهایی برای ارائه یک تصویر کامل از منابع داده‌های اطلاعاتی مورد استفاده در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری برنامه درسی کافی نیست.
- ۲۰۲. گزینه ۲)
- این گزینه به درستی برنامه درسی مقاوم در برابر معلم (ضد معلم) را در مقابل برنامه درسی روئیدنی قرار می‌دهد. دلایل این امر به شرح زیر است:
- ۱. تعریف برنامه درسی مقاوم در برابر معلم:
- برنامه درسی مقاوم در برابر معلم، نوعی برنامه درسی است که در آن معلم نقش محدودی در تدوین و اجرای برنامه دارد.
- این برنامه درسی از پیش تعیین شده و ساختاریافته است و معلمان باید دقیقاً آن را دنبال کنند.
- در این برنامه درسی، تأکید بر حفظ مطالب درسی و انجام تکالیف استاندارد است.
- ۲. تعریف برنامه درسی روئیدنی:
- برنامه درسی روئیدنی، نوعی برنامه درسی است که در آن معلم نقش محوری در تدوین و اجرای برنامه دارد.
- این برنامه درسی انعطاف‌پذیر و غیرساختاریافته است و معلمان می‌توانند آن را با توجه به نیازها و علایق دانش‌آموزان خود تنظیم کنند.
- در این برنامه درسی، تأکید بر یادگیری تجربی و اکتشافی است.
- ۳. مقایسه دو برنامه درسی:
- برنامه درسی مقاوم در برابر معلم و برنامه درسی روئیدنی، دو رویکرد کاملاً متضاد به برنامه‌ریزی درسی ارائه می‌کنند.
- در برنامه درسی مقاوم در برابر معلم، تأکید بر کنترل و استانداردسازی است، در حالی که در برنامه درسی روئیدنی، تأکید بر آزادی و انعطاف‌پذیری است.
- این دو برنامه درسی، در انتخاب محتوا، روش‌های تدریس و ارزشیابی نیز با یکدیگر تفاوت دارند.
- ۴. مثال:
- فرض کنید که شما معلم یک کلاس درس هستید.
- اگر از برنامه درسی مقاوم در برابر معلم استفاده می‌کنید، باید از یک برنامه درسی از پیش تعیین شده پیروی کنید و از روش‌های تدریسی سنتی مانند سخنرانی و پرسش و پاسخ استفاده کنید.
- با این حال، اگر از برنامه درسی روئیدنی استفاده می‌کنید، می‌توانید برنامه درسی خود را بر اساس علایق دانش‌آموزان خود طراحی کنید و از روش‌های تدریسی خلاقانه مانند یادگیری مبتنی بر پروژه و بحث و گفتگو استفاده کنید.
- ۵. تمایز از سایر گزینه‌ها:
- گزینه‌های ۱، ۳ و ۴، انواع دیگر برنامه‌های درسی هستند که شباهت‌هایی به برنامه درسی مقاوم در برابر معلم دارند، اما با آن یکسان نیستند.
- گزینه ۱: برنامه درسی عقیم، برنامه‌ای است که هیچ هدف یا محتوای مشخصی ندارد و برای یادگیری دانش‌آموزان بی‌فایده است.
- گزینه ۳: برنامه درسی پنهان، برنامه‌ای است که به طور غیررسمی توسط معلمان و دانش‌آموزان ایجاد می‌شود و شامل هنجارها، ارزش‌ها و انتظارات نانوشته در کلاس درس است.
- گزینه ۴: برنامه درسی صریح، برنامه‌ای است که به طور رسمی توسط مقامات آموزشی تدوین می‌شود و شامل اهداف، محتوا و روش‌های تدریسی مشخص است.
- تحلیل دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱:
- برنامه درسی عقیم، برخلاف برنامه درسی مقاوم در برابر معلم، هیچ ساختار یا محتوای مشخصی ندارد.
- در برنامه درسی عقیم، معلمان آزادی عمل زیادی در تدوین و اجرای برنامه دارند.
- گزینه ۳:
- برنامه درسی پنهان، برخلاف برنامه درسی مقاوم در برابر معلم، به طور رسمی تدوین نمی‌شود.
- برنامه درسی پنهان می‌تواند مکمل یا مغایر با برنامه درسی رسمی باشد.

گزینه ۴:

- برنامه درسی صریح، ممکن است تا حدی ساختاریافته و محدودکننده باشد، اما به اندازه برنامه درسی مقاوم در برابر معلم، انعطاف‌ناپذیر نیست.
 - در برنامه درسی صریح، معلمان معمولاً در انتخاب روش‌های تدریس و ارزشیابی تا حدی آزادی عمل دارند.
۲۰۳. گزینه ۳)
- این گزینه به درستی عبارت «از دانش‌آموزان انتظار می‌رود که به کودکان افغانستانی در کلاس درس احترام بگذارند» را به عنوان نمونه‌ای از برنامه درسی پنهان معرفی می‌کند. دلایل این امر به شرح زیر است:
۱. تعریف برنامه درسی پنهان:
 - برنامه درسی پنهان، به آن دسته از یادگیری‌ها و تجربیات غیررسمی در مدرسه اشاره دارد که در برنامه درسی رسمی ذکر نشده‌اند.
 - این برنامه درسی از طریق هنجارها، ارزش‌ها، انتظارات و روابط نانوشته در کلاس درس و مدرسه منتقل می‌شود.
 - برنامه درسی پنهان می‌تواند شامل آموزه‌های مثبت و منفی باشد.
 ۲. ویژگی‌های برنامه درسی پنهان:
 - برنامه درسی پنهان، غیررسمی، نانوشته و ناخودآگاه است.
 - این برنامه درسی توسط معلمان، دانش‌آموزان، والدین و سایر اعضای جامعه مدرسه شکل می‌گیرد.
 - برنامه درسی پنهان می‌تواند تأثیر عمیقی بر یادگیری و رفتار دانش‌آموزان داشته باشد.
 ۳. مثال:
 - فرض کنید که در یک کلاس درس، معلم همیشه از دانش‌آموزان خود انتظار دارد که قبل از صحبت کردن دست خود را بلند کنند.
 - این انتظار، هرگز به طور رسمی در برنامه درسی ذکر نشده است، اما به مرور زمان به یک هنجار نانوشته در کلاس درس تبدیل می‌شود.
 - دانش‌آموزانی که از این هنجار پیروی نکنند، ممکن است توسط معلم یا سایر دانش‌آموزان مورد سرزنش قرار بگیرند.
 ۴. ارتباط با عبارت داده شده:
 - عبارت «از دانش‌آموزان انتظار می‌رود که به کودکان افغانستانی در کلاس درس احترام بگذارند» نمونه‌ای از برنامه درسی پنهان است.
 - این انتظار، به طور رسمی در برنامه درسی ذکر نشده است، اما می‌تواند از طریق هنجارها، ارزش‌ها و انتظارات نانوشته در کلاس درس منتقل شود.
 - معلم، دانش‌آموزان و سایر اعضای جامعه مدرسه می‌توانند در شکل‌گیری این انتظار نقش داشته باشند.
 ۵. تمایز از سایر گزینه‌ها:
 - گزینه‌های ۱، ۲ و ۴، به سایر انواع برنامه‌های درسی اشاره دارند که با برنامه درسی پنهان متفاوت هستند.
 - گزینه ۱: برنامه درسی عقیم، برنامه‌ای است که هیچ هدف یا محتوای مشخصی ندارد و برای یادگیری دانش‌آموزان بی‌فایده است.
 - گزینه ۲: برنامه درسی قصدشده، برنامه‌ای است که به طور رسمی توسط مقامات آموزشی تدوین می‌شود و شامل اهداف، محتوا و روش‌های تدریسی مشخص است.
 - گزینه ۴: برنامه درسی رسمی، برنامه‌ای است که به طور آشکار و صریح در اسناد و مدارک آموزشی ذکر شده است.
- تحلیل دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱:
برنامه درسی عقیم، برخلاف برنامه درسی پنهان، هیچ محتوای مشخصی ندارد و به طور آشکار تدوین نمی‌شود.
- گزینه ۲:
برنامه درسی قصدشده، برخلاف برنامه درسی پنهان، به طور رسمی و آشکار تدوین می‌شود.
- گزینه ۴:
برنامه درسی رسمی، برخلاف برنامه درسی پنهان، به طور آشکار و صریح در اسناد و مدارک آموزشی ذکر شده است.

۲۰۴. گزینه ۴)

این گزینه به درستی یکی از ویژگی‌های کلیدی برنامه درسی متعادل را توجه به منابع اطلاعاتی به طور متوازن معرفی می‌کند. دلایل این امر به شرح زیر است:

۱. تعریف برنامه درسی متعادل:

• برنامه درسی متعادل، برنامه‌ای است که تمامی ابعاد یادگیری و رشد دانش‌آموزان را به طور یکسان مورد توجه قرار می‌دهد.
• این برنامه درسی، دانش‌آموزان را برای موفقیت در تمام جنبه‌های زندگی، از جمله تحصیلی، اجتماعی، عاطفی و جسمانی آماده می‌کند.

• برنامه درسی متعادل، بر تنوع تجربیات یادگیری، انعطاف‌پذیری و در نظر گرفتن نیازهای فردی دانش‌آموزان تأکید دارد.

۲. اهمیت منابع اطلاعاتی:

• منابع اطلاعاتی، نقشی اساسی در یادگیری دانش‌آموزان ایفا می‌کنند.
• این منابع می‌توانند شامل کتاب‌ها، مقالات، وبسایت‌ها، فیلم‌ها، تصاویر، اشیاء واقعی و تجربیات عملی باشند.
• استفاده از منابع اطلاعاتی متنوع و متوازن، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا درک عمیق‌تر و جامع‌تری از موضوعات درسی پیدا کنند.

۳. تعادل در منابع اطلاعاتی:

• در برنامه درسی متعادل، از منابع اطلاعاتی به طور متوازن استفاده می‌شود.
• به این معنی که از منابع چاپی و دیجیتال، منابع اولیه و ثانویه، منابع محلی و جهانی و منابع مختلف حسی به طور متناسب استفاده می‌شود.

• معلم باید منابع اطلاعاتی را به گونه‌ای انتخاب کند که برای همه دانش‌آموزان جذاب و قابل دسترس باشد.

۴. مثال:

• فرض کنید که شما معلم درس علوم اجتماعی هستید.
• در حال تدریس مبحثی در مورد تاریخ مصر باستان هستید.
• شما می‌توانید از منابع اطلاعاتی مختلفی مانند کتاب‌های درسی، مقالات علمی، وبسایت‌های موزه‌ها، فیلم‌های مستند و اشیاء واقعی مانند مجسمه‌ها و لوحه‌ها استفاده کنید.

• استفاده از منابع اطلاعاتی متنوع و متوازن به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا درک عمیق‌تر و جامع‌تری از تاریخ مصر باستان پیدا کنند.

۵. تمایز از سایر گزینه‌ها:

• گزینه‌های ۱، ۲ و ۳، به سایر ویژگی‌های مهم برنامه درسی متعادل اشاره دارند، اما به تنهایی برای تعریف کامل این نوع برنامه درسی کافی نیستند.

• گزینه ۱: توجه به هم معلم و هم یادگیرنده، حیاتی است، اما برنامه درسی متعادل فقط به این دو عامل محدود نمی‌شود.

• گزینه ۲: محتوای متعادل، یکی از اجزای کلیدی برنامه درسی متعادل است، اما این تنها عنصر مهم نیست.

• گزینه ۳: تمام عناصر به طور متعادل، شرح کاملی از برنامه درسی متعادل ارائه می‌دهد، اما به طور خاص به منابع اطلاعاتی اشاره نمی‌کند.

تحلیل دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱:

• توجه به هم معلم و هم یادگیرنده، در برنامه درسی متعادل ضروری است.

• معلم باید نیازها و علایق دانش‌آموزان را در نظر بگیرد و روش‌های تدریسی را طراحی کند که برای همه دانش‌آموزان مؤثر باشد.

• با این حال، توجه به معلم و یادگیرنده به تنهایی برای تعریف کامل برنامه درسی متعادل کافی نیست.

گزینه ۲:

• محتوای متعادل، یکی از اجزای کلیدی برنامه درسی متعادل است.

• محتوای برنامه درسی باید شامل طیف گسترده‌ای از موضوعات و مفاهیم باشد و به دانش‌آموزان کمک کند تا در مورد دنیای اطراف خود درک عمیق‌تر و جامع‌تری پیدا کنند.

• با این حال، محتوای متعادل به تنهایی برای تعریف کامل برنامه درسی متعادل کافی نیست.

- گزینه ۳: تمام عناصر به طور متعادل، شرح کاملی از برنامه درسی متعادل ارائه می‌دهد.
- این گزینه تا حدی صحیح است. برنامه درسی متعادل در واقع شامل تمام عناصر ضروری برای یادگیری مؤثر است. این عناصر عبارتند از:
- محتوا: محتوای برنامه درسی باید شامل طیف گسترده‌ای از موضوعات و مفاهیم باشد و به دانش‌آموزان کمک کند تا در مورد دنیای اطراف خود درک عمیق‌تر و جامع‌تری پیدا کنند.
 - روش‌های تدریسی: روش‌های تدریسی باید متنوع و جذاب باشند و به نیازها و علایق مختلف دانش‌آموزان پاسخ دهند.
 - ارزشیابی: ارزشیابی باید مستمر و جامع باشد و به معلم و دانش‌آموز در مورد پیشرفت یادگیری اطلاعات مفیدی ارائه دهد.
 - منابع: منابع باید متنوع و متوازن باشند و به دانش‌آموزان در دسترسی به اطلاعات مورد نیازشان کمک کنند.
- با این حال، گزینه ۳ به طور کامل ماهیت "متعادل" بودن برنامه درسی را شرح نمی‌دهد.
- برنامه درسی متعادل فقط به معنای وجود تمام این عناصر نیست، بلکه به معنای توجه متعادل به هر یک از این عناصر نیز هست. به این معنی که:
- محتوا نباید بیش از حد سنگین یا کم باشد.
 - روش‌های تدریسی نباید یکنواخت یا خسته‌کننده باشند.
 - ارزشیابی نباید فقط بر جنبه‌های خاصی از یادگیری تمرکز کند.
 - منابع نباید محدود به منابع چاپی یا دیجیتال باشند.
- در برنامه درسی متعادل، تمام این عناصر باید به گونه‌ای با هم ترکیب شوند که به طور کامل نیازهای یادگیری دانش‌آموزان را برآورده کنند.
- بنابراین، در حالی که گزینه ۳ تا حدی صحیح است، اما شرح کاملی از برنامه درسی متعادل ارائه نمی‌دهد.
- تحلیل دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: توجه به هم معلم و هم یادگیرنده، در برنامه درسی متعادل ضروری است، اما به تنهایی برای تعریف کامل این نوع برنامه درسی کافی نیست.
 - گزینه ۲: محتوای متعادل، یکی از اجزای کلیدی برنامه درسی متعادل است، اما این تنها عنصر مهم نیست.
 - گزینه ۴: منابع اطلاعاتی به طور متوازن، یکی از ویژگی‌های مهم برنامه درسی متعادل است، اما به تنهایی برای تعریف کامل این نوع برنامه درسی کافی نیست.
- گزینه ۴. ۲۰۵
- این گزینه به درستی منظور از سیاست‌های آموزشی را بیان می‌کند. دلایل این امر به شرح زیر است:
۱. تعریف سیاست‌های آموزشی:
 - سیاست‌های آموزشی، دستورالعمل‌ها و خط‌مشی‌های کلی هستند که جهت‌گیری نظام آموزشی را مشخص می‌کنند.
 - این سیاست‌ها توسط مراجع ذیصلاح مانند وزارت آموزش و پرورش تدوین و ابلاغ می‌شوند.
 - هدف از سیاست‌های آموزشی، هدایت و نظارت بر فعالیت‌های آموزشی در راستای نیل به اهداف کلان نظام آموزشی است.
 ۲. تمایز سیاست‌ها از اهداف:
 - سیاست‌ها با اهداف تفاوت دارند.
 - اهداف، بیان مطلوب و آرمانی هستند که نظام آموزشی به دنبال تحقق آنها است.
 - در حالی که سیاست‌ها، راهبردها و اقداماتی هستند که برای نیل به این اهداف طراحی و اجرا می‌شوند.
 ۳. جایگاه آرمان‌ها در سیاست‌های آموزشی:
 - آرمان‌ها، اصول و ارزش‌های بنیادی هستند که در پس سیاست‌ها و اهداف آموزشی قرار دارند.
 - این آرمان‌ها، جهت‌گیری کلی نظام آموزشی را مشخص می‌کنند.
 - برای مثال، همگانی کردن آموزش و پرورش، یکی از آرمان‌های نظام آموزشی ایران است.
 - این آرمان به این معنی است که همه افراد، صرف نظر از پیشینه اجتماعی، اقتصادی یا فرهنگی، باید به فرصت‌های برابر آموزشی دسترسی داشته باشند.
 ۴. تقدم آرمان‌ها بر اهداف:
 - آرمان‌ها مقدم بر اهداف هستند.
 - اهداف آموزشی باید در راستای تحقق آرمان‌ها تدوین شوند.

- برای مثال، هدف "افزایش عدالت آموزشی" در راستای آرمان "همگانی کردن آموزش و پرورش" تعریف می‌شود.
- ۵. مثال:
- فرض کنید که شما سیاستگذار آموزشی هستید.
- شما می‌خواهید سیاستی برای افزایش نرخ سواد در مناطق روستایی تدوین کنید.
- آرمان شما در این زمینه، "دسترسی به آموزش باکیفیت برای همه کودکان" است.
- با توجه به این آرمان، می‌توانید اهدافی مانند "ساخت مدارس جدید در مناطق روستایی"، "تأمین معلمان مجرب" و "ارائه برنامه‌های آموزشی مناسب" را برای نیل به این هدف تعیین کنید.
- تحلیل دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱:
- اهداف آرمانی نظام آموزشی، بخش مهمی از سیاست‌های آموزشی هستند، اما به تنهایی آنها را تعریف نمی‌کنند.
- سیاست‌های آموزشی شامل راهبردها و اقداماتی برای نیل به این اهداف نیز هست.
- گزینه ۲:
- آرمان‌های نظام آموزشی، موجب پرورش همه جانبه دانش‌آموزان می‌شوند، اما این تنها کارکرد آنها نیست.
- آرمان‌ها همچنین جهت‌گیری کلی نظام آموزشی را مشخص می‌کنند.
- گزینه ۳:
- تصمیماتی مانند همگانی کردن آموزش، بخشی از سیاست‌های آموزشی هستند، اما آنها را به طور کامل تعریف نمی‌کنند.
- سیاست‌های آموزشی شامل اصول، ارزش‌ها و خط‌مشی‌های کلی نیز هست.
- گزینه ۴.
- ۲۰۶. گزینه ۲:
- این گزینه به درستی برنامه درسی منطبق با باور برخی از والدین را که معتقدند نظام آموزشی سنتی برای تربیت فرزندان‌شان موثر است، برنامه درسی تجربه شده معرفی می‌کند. دلایل این امر به شرح زیر است:
- ۱. تعریف برنامه درسی تجربه شده:
- برنامه درسی تجربه شده، برنامه‌ای است که دانش‌آموزان از طریق تجربیات مستقیم و غیررسمی در آن یاد می‌گیرند.
- این برنامه درسی بر پایه تجربیات شخصی، باورها و ارزش‌های دانش‌آموزان بنا شده است.
- معلم در این برنامه درسی نقشی تسهیل‌گر دارد و به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا از تجربیات خود یاد بگیرند.
- ۲. ویژگی‌های برنامه درسی تجربه شده:
- برنامه درسی تجربه شده، برخلاف برنامه درسی رسمی، ساختاریافته و از پیش تعیین شده نیست.
- این برنامه درسی انعطاف‌پذیر است و می‌تواند متناسب با نیازها و علایق فردی دانش‌آموزان تغییر کند.
- در برنامه درسی تجربه شده، تأکید بر یادگیری تجربی و عملی است.
- ۳. سنخیت با باور والدین:
- باور والدینی که معتقدند نظام آموزشی سنتی برای تربیت فرزندان‌شان موثر است، با برنامه درسی تجربه شده همخوانی دارد.
- این والدین بر این باورند که دانش‌آموزان باید از طریق تجربیات مستقیم و عملی یاد بگیرند.
- آنها همچنین معتقدند که برنامه درسی باید متناسب با نیازها و علایق فردی دانش‌آموزان باشد.
- ۴. مثال:
- فرض کنید که شما معلم هستید.
- شما در حال تدریس درس علوم اجتماعی هستید.
- به جای اینکه از کتاب درسی استفاده کنید، دانش‌آموزان را به بازدید از موزه محلی می‌برید.
- در موزه، دانش‌آموزان می‌توانند اشیاء و آثار تاریخی را از نزدیک ببینند و در مورد آنها یاد بگیرند.
- این نوع یادگیری تجربی، نمونه‌ای از برنامه درسی تجربه شده است.
- تحلیل دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱:
- پوچ، برنامه‌ای است که هیچ پایه و اساسی در واقعیت ندارد.
- برنامه درسی تجربه شده، هرچند ساختاریافته و رسمی نیست، اما بر پایه تجربیات واقعی دانش‌آموزان بنا شده است.

گزینه ۲:

- اجرا شده، برنامه‌ای است که در حال حاضر در حال اجرا است.
- برنامه درسی تجربه شده ممکن است در حال حاضر در حال اجرا باشد، اما این ویژگی تعریف‌کننده آن نیست.
- برنامه درسی تجربه شده می‌تواند در گذشته، حال یا آینده اجرا شود.

گزینه ۴:

- رسمی، برنامه‌ای است که توسط وزارت آموزش و پرورش تدوین و ابلاغ می‌شود.
- برنامه درسی تجربه شده، برخلاف برنامه درسی رسمی، ساختاریافته و از پیش تعیین شده نیست.
- این برنامه درسی توسط معلمان یا خود دانش‌آموزان طراحی می‌شود.

گزینه ۲. ۲۰۷

این گزینه به درستی ویژگی برنامه درسی مطلوب که در صورت عدم رعایت آن، برنامه درسی برای استفاده در مناطق مختلف نامناسب خواهد بود را انعطاف معرفی می‌کند. دلایل این امر به شرح زیر است:

۱. تعریف انعطاف در برنامه درسی:
 - انعطاف، به معنای قابلیت برنامه درسی برای سازگاری با شرایط و نیازهای مختلف است.
 - برنامه درسی انعطاف‌پذیر، به معلمان و دانش‌آموزان اجازه می‌دهد تا در صورت نیاز، تغییراتی در آن ایجاد کنند.
 - این امر به ویژه در شرایطی که برنامه درسی برای استفاده در مناطق مختلف با زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی متفاوت طراحی می‌شود، حائز اهمیت است.
۲. ضرورت انعطاف در برنامه درسی:
 - مناطق مختلف دارای شرایط و نیازهای آموزشی متفاوتی هستند.
 - برای مثال، ممکن است در یک منطقه، دانش‌آموزان به منابع آموزشی بیشتری نیاز داشته باشند، در حالی که در منطقه‌ای دیگر، به معلمان باتجربه‌تر نیاز باشد.
 - برنامه درسی انعطاف‌پذیر به معلمان و مدیران مدارس این امکان را می‌دهد تا با توجه به شرایط خاص منطقه خود، تغییراتی در برنامه درسی ایجاد کنند.
۳. مثال:
 - فرض کنید که شما مسئول برنامه‌ریزی درسی در وزارت آموزش و پرورش هستید.
 - شما در حال تدوین برنامه درسی جدیدی برای درس علوم هستید.
 - می‌دانید که مدارس در مناطق مختلف کشور، از نظر امکانات و تجهیزات آموزشی با یکدیگر متفاوت هستند.
 - بنابراین، برنامه درسی را به گونه‌ای طراحی می‌کنید که معلمان بتوانند با توجه به امکانات موجود در مدرسه خود، فعالیت‌های آموزشی را تنظیم کنند.
 - همچنین، به معلمان اجازه می‌دهید تا با توجه به نیازها و علایق دانش‌آموزان، تغییراتی در محتوای برنامه درسی ایجاد کنند.
۴. تحلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱:

توازن، یکی از ویژگی‌های مهم برنامه درسی مطلوب است، اما عدم توازن به تنهایی نمی‌تواند دلیل نامناسب بودن برنامه درسی برای استفاده در مناطق مختلف باشد.

برنامه درسی نامتوازن ممکن است در برخی از مناطق قابل اجرا باشد، اما در مناطق دیگر با چالش‌هایی روبرو شود.

گزینه ۳:

تناسب با مخاطب، یکی دیگر از ویژگی‌های مهم برنامه درسی مطلوب است، اما عدم تناسب با مخاطب به تنهایی نمی‌تواند دلیل نامناسب بودن برنامه درسی برای استفاده در مناطق مختلف باشد.

برنامه درسی نامناسب با مخاطب ممکن است در برخی از مناطق با تغییراتی قابل اجرا باشد.

گزینه ۴:

ارتباط با سایر سطوح، یکی از ویژگی‌های مطلوب برنامه درسی است، اما عدم ارتباط با سایر سطوح به تنهایی نمی‌تواند دلیل نامناسب بودن برنامه درسی برای استفاده در مناطق مختلف باشد.

برنامه درسی بدون ارتباط با سایر سطوح ممکن است در برخی از مناطق با اتخاذ تدابیری قابل اجرا باشد.